

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ
ТРИНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина тридцять восьма

Стенограма пленарного засідання
19 червня 2025 року

Київ 2025

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ

ТРИНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина тридцять восьма

*Стенограма пленарного засідання
19 червня 2025 року*

Головне управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ
Засідання перше
(Четвер, 19 червня 2025 року)

Частина тридцять восьма

Проведення сигнального голосування для прогнозування результатів розгляду питань порядку денного	...6
Голосування пропозиції про запрошення на наступну частину триваючого пленарного засідання Верховної Ради України віце-прем'єр-міністра України – міністра національної єдності України Чернишова О.М. для надання інформації	...7
Внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення механізму залучення приватних інвестицій з використанням механізму державно-приватного партнерства для пришвидшення відновлення зруйнованих війною об'єктів та будівництва нових об'єктів, пов'язаних з післявоєнною перебудовою економіки України	...8
Інформація про створення у Верховній Раді України дев'ятого скликання міжфракційного депутатського об'єднання «Захист прав ветеранів, учасників бойових дій та членів їх родин»	...13
Прийняття постанов Верховної Ради України: «Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з розслідування фактів можливої корупції в правоохоронних і судових органах»	...13
«Про дострокове припинення повноважень народного депутата України Довгого О.С.»	...17
Заява депутатської фракції політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина» і депутатської групи «Партія «За майбутнє»	...18

Внесення зміни до статті 11 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» щодо розширення категорії осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною	...19
Заява депутатської групи «Довіра» та депутатської фракції політичної партії «Слуга народу»	...20
Голосування пропозиції про включення до порядку денного сесії проектів законів України:	
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо здійснення державного нагляду (контролю) за дотриманням вимог санітарного законодавства у сферах господарської діяльності, яка може становити ризик для здоров'я та санітарно-епідемічного благополуччя населення»	...21
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення медичного обстеження водіїв»	...21
Внесення зміни до статті 43 Закону України «Про фізичну культуру і спорт» щодо впорядкування надання відпустки для підготовки та участі в спортивних змаганнях	...22
Ратифікація Угоди (у формі обміну листами) між Урядом України та Європейським космічним агентством про відновлення дії Угоди між Урядом України та Європейським космічним агентством щодо співробітництва у використанні космічного простору в мирних цілях	...23
Прийняття Постанови Верховної Ради України «Про підтримку Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»)»	...27
Відхилення проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про звернення громадян» щодо використання громадськими організаціями права на доступ до інформації»	...32
Оголошення запитів народних депутатів України	...37

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
19 червня 2025 року, 10 година 11 хвилин
(Після перерви)*

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу, будемо розпочинати нашу роботу.

Слава Україні!

Шановні народні депутати, відповідно до прийнятої нами Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану» сьогодні ми продовжуємо наше пленарне засідання.

Звертаю вашу увагу, що згідно з прийнятою Верховною Радою постановою усі присутні на пленарному засіданні не повинні поширювати інформації щодо його початку, перебігу та прийнятих у парламенті рішень раніше ніж за годину після оголошення перерви в пленарному засіданні. Прошу всіх присутніх неухильно дотримуватися прийнятого українським парламентом рішення та відповідально поставитися до забезпечення безпеки єдиного законодавчого органу нашої держави.

Шановні колеги, у разі повітряної тривоги буде оголошено перерву в пленарному засіданні, і ми всі маємо перейти до безпечних місць відповідно до схеми укриття.

Шановні народні депутати, сьогодні день народження у нашої колеги народної депутатки України Вікторії Олександрівни Гриб, позафракційна. Вітаємо іменинницю та бажаємо їй міцного здоров'я, наснаги та нових здобутків на благо України *(Оплески)*.

Шановні колеги, у нашої колеги народної депутатки України Марії Сергіївни Мезенцевої-Федоренко народився син. Щиро вітаємо Марію Сергіївну та її родину з цією радісною подією *(Оплески)*. Нехай малюк зростає здоровим, щасливим, в любові, злагоді та під мирним небом вільної, незалежної України.

Шановні колеги, сьогодні, 19 червня, ми відзначаємо День фермера – професійне свято тих, хто з любов'ю до рідної землі та вірою в майбутнє щоденно працює, щоб нагодувати країну. Давайте привітаємо наших фермерів оплесками, подякуємо їм *(Оплески)*. Навіть у надскладних умовах вони продовжують сіяти, збирати врожай, допомагати армії, підтримувати економіку, забезпечувати продовольчу безпеку України. Щира вдячність вам, наші фермери, за вашу самовіддану працю, стійкість і незламний дух. Бажаємо вам міцного здоров'я, родинного тепла, мирного неба і щедрих врожаїв.

За парламентською традицією пропоную розпочати роботу з виконання Державного Гімну України.

(Лунає Державний Гімн України).

Шановні колеги, триває 1212-а доба повномасштабного збройного вторгнення російської держави – терориста на нашу землю. Наші захисники та захисниці незламно стримують агресора на передовій, стійко відбивають атаки на фронті, жертвуючи здоров'ям і власним життям заради нашої свободи.

Шановні колеги, сьогодні ще і Міжнародний день боротьби з сексуальним насильством в умовах конфлікту. Це нагадування про трагічні долі жінок, чоловіків і дітей, які, на жаль, стають жертвами таких злочинів під час збройних конфліктів. В умовах цинічної військової агресії російської федерації проти України сексуальне насильство стало частиною воєнних злочинів, які здійснює держава-окупант проти нашого народу. Усі винні в злочинах проти українського народу обов'язково будуть притягнуті до відповідальності.

Пропоную вшанувати хвилиною мовчання усіх тих, хто загинув за вільну, суверенну, демократичну Україну, а також усіх мирних людей, які стали жертвами варварської агресії російської федерації.

(Хвилина мовчання).

Дякую. Прошу сідати.

Шановні колеги, відповідно до статті 28 Регламенту перед початком розгляду питань порядку денного пропоную провести сигнальне голосування. Прошу зайняти свої місця.

Перед голосуванням пропоную народним депутатам перевірити наявність особистої картки в пульті на вашому робочому місці.

Нагадую, необхідно одночасно утримувати сенсорну кнопку та зелену кнопку «За» до появи результатів голосування на табло.

Шановні колеги, прошу взяти участь у сигнальному голосуванні. Прошу голосувати.

«За» – 181.

Проголосували: за – 181, проти – 4. Зрозуміло.

Колеги, повертаємося до розгляду... *(Шум у залі).*

Юліє Володимирівно, у вас з процедури чи щодо законопроекту? Добре.

Олексій Олексійович Гончаренко – з процедури.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). Шановний пане головуєчий, маю два питання до вас. Перше питання стосовно міністра оборони Умєрова. Учора Верховна Рада України прийняла рішення викликати його до Верховної Ради України з доповіддю щодо суперактуального і важливого питання – фортифікації на Сумщині, Харківщині, в Запорізькій, Дніпропетровській областях. Коли ми побачимо і почуємо міністра? Ще раз, тема суперважлива, тут не можна зволікати ні секунди, бо ситуація дуже критична.

Друге питання. Учора Комітет з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва підтримав проект Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до Організації Об'єднаних Націй, Європейського Парламенту, Парламентської Асамблеї Ради Європи, Парламентської Асамблеї НАТО, Парламентської Асамблеї ОБСЄ, Парламентської Асамблеї ГУАМ, національних парламентів держав світу щодо визнання Корейської Народно-Демократичної Республіки державою агресором» ([№ 13301](#)), за що дуже вдячний колегам. Пропоную не відкладати це на місяць, тому що в нас наступне пленарне засідання не планується найближчим часом, а проголосувати це питання сьогодні. Думаю, всі підтримають пропозицію про включення цього питання до порядку денного і прийняття його в цілому. Давайте називати речі своїми іменами.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Олексію Олексійовичу.

Стосовно міністрів, про виклики яких учора було прийнято рішення. Ми надіслали їм запрошення. Але я хотів би поінформувати, що у вашому запрошенні не вказувалися конкретно дата і час. Будемо зважати на графік міністра. Але в мене є сподівання, що міністр Умеров буде у Верховній Раді на цьому пленарному тижні.

Щодо проекту постанови. Ви знаєте, як формується порядок денний, тому діятимемо за процедурою.

Геращенко – з процедури. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, як вам відомо, вчора Верховна Рада України прийняла закон Зеленського про множинне громадянство. На жаль, обговорення відбувалося непублічно, тут не було медіа, хоча питання чутливе для суспільства. Наша фракція пропонує сьогодні проголосувати за виклик до Верховної Ради України міністра національної єдності пана Чернишова, щоб він розповів нам про політику єдності і роботу з діаспорою та українцями, які перебувають за кордоном.

Просимо зараз поставити на голосування пропозицію, щоб не пізніше, аніж у п'ятницю, 20 червня, міністр єдності пан Чернишов звітував перед парламентом про роботу свого важливого міністерства. Переконана, всі, хто голосував за міністра Чернишова, підтримають це рішення, бо це вже і ваша відповідальність.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування пропозицію Ірини Володимирівни Геращенко, яку вона озвучила. Прошу голосувати.

«За» – 102.

Рішення не прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Колеги, сьогодні ми продовжуємо розгляд проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення механізму залучення приватних інвестицій з використанням механізму державно-приватного партнерства для пришвидшення відновлення зруйнованих війною об'єктів та будівництва нових об'єктів, пов'язаних з післявоєнною перебудовою економіки України» ([№ 7508](#)).

Пропоную такий регламент: виступ Юлії Володимирівни Тимошенко – 3 хвилини – три чи п'ять? – 5 хвилин, виступ Ігоря Петровича Марчука – 3 хвилини, виступ Разумкова – 3 хвилини. О'кей.

Будь ласка, Юліє Володимирівно, 5 хвилин.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні друзі, хочу вас поінформувати, що до нашої фракції, до мене особисто як до лідера фракції звернулася Всеукраїнська профспілка захисників України, яка має близько 120 тисяч поіменно зареєстрованих членів, включаючи ветеранів, у тому числі поранених, учасників бойових дій та членів їх родин. Можу вам з прикрістю сказати, що їх звернення стосується фундаментальних порушень прав наших військових, членів родин загиблих, безвісти зниклих, а також родин тих, хто воює, є учасником бойових дій.

Про що говорять сьогодні члени Всеукраїнської профспілки захисників України? Про критично недостатнє фінансове забезпечення. Бойові виплати нараховуються з великими перебоями, на жаль, є факти суттєвої затримки.

Уявіть собі, загальна заробітна плата військовослужбовця, який не виконує завдання на нулі, – менше 20 тисяч гривень. Скажіть, будь ласка, таке наші захисники України заслужили?

Крім того, непояснювальні складності з переведенням наших бійців на іншу посаду в інший підрозділ за фахом, навіть якщо це могло б суттєво підвищити їхню ефективність. На жаль, навіть за наявності законних підстав процес звільнення часто затягується на багато місяців, руйнуючи життя людини.

Величезні проблеми з відсутністю ротацій і відпусток. У більшості випадків відсутні будь-які графіки ротацій. Важко реалізувати право на

нормальну законну відпустку. Це призводить до перевтоми наших військових, що, безумовно, відбивається на якості захисту наших кордонів.

Звертають увагу на питання, які стосуються нефахової, абсолютно неморальної роботи ВЛК. Проходження військово-лікарських комісій супроводжується не тільки великими чергами, а й формалізмом, небажанням звернути увагу на реальний стан військового, зокрема після поранення, суб'єктивністю і незаконністю затримання об'єктивних висновків.

Вони не просто скаржаться, а вимагають негайних дій щодо реабілітації поранених військових, в тому числі психологічної реабілітації. Такої якісної допомоги в більшості регіонів України немає, в результаті – наші поранені військові, а також ті, які мають серйозні психологічні травми, контузії, не можуть лікуватися.

Складності з працевлаштуванням. Відсутні будь-які дієві державні програми перекваліфікації та адаптації, бо ринок праці не приймає ветеранів, взагалі від них і заявки не приймає. Пільги, які ми з вами прописали в усіх законах, підзаконних актах, що абсолютно не виконуються. Наші ветерани, учасники бойових дій не мають тих пільг, за які цей зал проголосував в якості законів.

Величезна кількість проблем. Тому вони звернулися до нас з проханням організувати міжфракційне об'єднання із захисту прав ветеранів, учасників бойових дій та членів їх родин. Сьогодні ми оголошуємо про створення міжфракційного депутатського об'єднання «Захист прав ветеранів, учасників бойових дій та членів їх родин», до складу якого увійшло 37 народних депутатів від усіх фракцій і груп, представлених у парламенті. Очільником цього МФО буду я.

Звертаюся до всіх народних депутатів: якщо є бажання долучитися до роботи міжфракційного депутатського об'єднання, можете підійти до мене, і ми розширимо його склад. Наше міжфракційне об'єднання працюватиме ефективно і результативно. Я в це вірю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Юліє Володимирівно.

Дмитро Олександрович Разумков. Будь ласка, 3 хвилини.

РАЗУМКОВ Д.О., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, у нас сьогодні дійсно велика проблема з інвестиціями – вже другий рік поспіль іде падіння залучення інвестицій в Україну. Це результати роботи уряду. Я розумію, що ми маємо рухатися далі, створювати умови для залучення бізнесу, про що і йдеться в цьому законопроекті. Чи ідеальний він? Ні. Тут є проблеми, і, я сподіваюся, у схожих законодавчих ініціативах вони будуть виправлені. Ми про це говорили з профільним комітетом, який впевнений, що найближчим часом ці проблеми можна буде усунути.

Сьогодні нам треба створити реальні умови для залучення інвестицій. Для цього маємо змінити не лише законодавство, яке дозволило б сюди заходити інвесторам, а й зробити абсолютно прозорі механізми роботи з контролюючими органами, абсолютно адекватну, прогнозовану податкову базу, а не змінювати, як у нас є – влупили в минулому році збільшення податків і не отримали додаткових надходжень до державного бюджету, і сьогодні ми знову з вами говоримо про мінус 450-500 мільярдів гривень.

Ми фактично стикаємося з падінням промисловості. Я вже казав з цієї трибуни, що падіння промисловості у порівнянні з минулим роком на рівні 6 відсотків. Видобувна промисловість зазнає спаду на рівні 15 відсотків, харчова промисловість – на рівні 12 відсотків. Причому ми не створюємо реальних умов для розвитку малого і середнього бізнесу в аграрному секторі, намагаємося підтримати лише великий бізнес, який займається трейдингом з великими компаніями міжнародного рівня. Але практика показала в тому числі в Польщі, на яку ми за багатьма напрямками орієнтуємося в економічному плані, їй треба віддати належне, вона в цій частині «вигризла» все, що їй треба було, коли вступала до Європейського Союзу, зорієнтувалася саме на малий і середній бізнес, що дозволило їй вистояти в 2009 році, коли весь світ був занурений в економічну кризу, розвиватися сьогодні, отримати в дельті плюс 100 мільярдів євро в порівнянні з тим, скільки вона отримала від Європейського Союзу, скільки дала Європейському Союзу. 100 мільярдів євро! Ми маємо орієнтуватися на такі підходи, а не голосувати в цьому залі так: що сказали – те й проголосували. Якщо далі так продовжуватиметься, ми матимемо не українську економіку, а економіку членів Європейського Союзу та інших держав світу. Нам треба будувати свою державу, свою економіку для свого майбутнього і майбутнього наших з вами дітей.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руцишин. Будь ласка, 3 хвилини.

Запросіть народних депутатів до залу, будемо переходити до голосування.

РУЦИШИН Я.І., секретар Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 117, Львівська область, політична партія «Голос»). Шановні колеги, хочу використати цей час, щоб ще переконати можливих скептиків з приводу необхідності прийняття цього законопроекту. Наведу два історичних факти. У 1761 році герцог Вотербріджський отримує дозвіл на будівництво каналу з Манчестера до своїх вугільних копалень. Влада дає йому парламентський акт, який дозволяє будувати цей канал через приватні території. Його побудова дала можливість зменшити собівартість вугілля вдвічі. Це був важливий етап у розвитку каналної інфраструктури, що привело до «канальної лихоманки» в Англії, коли багато людей почали будувати канали для різних цілей. Приклад герцога вважається одним із перших прикладів публічного приватного партнерства, який

є досить успішним, і звичайно це привело до розквіту території, економічного розквіту навколо Манчестера, Англії взагалі.

Другий історичний факт. У 2017 році у Львові, в Органному залі, відбулася велика конференція «Креативне місто», організована організацією «Креативне місто», за участі професорів з Великобританії, інших країн світу, українських професорів з приводу можливості побудови креативного міста у Львові. Ця наша дискусія привела до того, що у нас нібито замало підстав для побудови такого виду економіки насамперед через відсутність довіри. Оскільки публічно-приватне партнерство базується і є проявом довіри в економічній сфері, а ви знаєте, яка у нас довіра до органів виконавчої, законодавчої, судової влади, то відсутність цієї довіри призводить до того, що такі проекти або таке законодавство не має соціальних підстав для свого існування. Саме визначення довіри – це впевненість у тому, що ваш контрагент вестиме себе відповідно до певних правил. Такі правила ми прописали в цьому законопроекті. Можливо, я кажу тільки про економічну частину.

Тому породжувати довіру, піднімати довіру одне до одного треба, практикуючи такий закон. Я згоден, він, можливо, не найкращої якості, на практиці його треба буде покращувати, але агітую всіх голосувати за нього. Голосуємо за!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Дмитро Наталуха, 3 хвилини. Де Дмитро Наталуха?

НАТАЛУХА Д.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні друзі, мої вітання! Давайте говорити чесно, про що цей законопроект. Його прийняття не дасть нам молочних рік, не побудує якихось цукрових замків, нас не завалять інвестиціями. Цей проект закону про якість життя українців, які втратили найнеобхідніше: школи, дитячі садки, лікарні, інституції з енергопостачання, теплопостачання, що стоять сьогодні, на жаль, зруйновані або пошкоджені російською федерацією. Норми законопроекту дають можливість долучати до відновлення цих об'єктів грантові і приватні кошти. Державні об'єкти, на відбудову яких немає коштів, отримують шанс бути відновленими за рахунок державно-приватного партнерства, за рахунок приватного капіталу і, що важливо, грантового капіталу. На сьогодні це заборонено, у нас немає такої можливості.

У громад на ваших округах з'явиться можливість повернути людям хоча б якусь мінімальну базову якість життя, на яку вони всі заслуговують. Ось про що цей законопроект. Тут не пропонується вилучати в примусовому порядку землі, робити органи місцевого самоврядування безправними. Навпаки, органи місцевого самоврядування виступають ініціаторами цих концесій, проектів,

стають балансоутримувачами цих об'єктів, разом з приватними або грантовими суб'єктами реалізують ці проекти.

Ще раз, запропонований законопроект – це про якість життя українців. Він не про те, що Україну завалять грошима, а про те, що ми матимемо шанс відбудувати наші школи, дитячі садки, лікарні, порти, дороги, мости швидше, ніж це є зараз, бо, як ви знаєте, з грошима проблеми. Ми відкриваємо можливість долучатися на рівні приватного і грантового капіталів.

Будь ласка, підтримайте цей законопроект, він надзвичайно важливий. Найважливіший він для мешканців тих округів, ваших громад, територій, до яких, на жаль, дісталася злочинна рука росії.

Дякую дуже.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

І завершальний виступ – Артур Володимирович Герасимов. Будь ласка, 2 хвилини, і будемо переходити до голосування.

Прошу запросити народних депутатів до залу.

ГЕРАСИМОВ А.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»).* Шановні колеги, прошу хвилинку послухати. У своєму виступі я поставлю запитання тим, хто цей законопроект розробляв. Це важлива історія, вона вплине на багато речей, які відбудуться в наступні 5 хвилин.

Чи є ідея цього законопроекту хорошою? Так, звичайно, вона є хорошою, правильна історія, треба просуватися. Але тут є одна цікава норма, на якій зосередила свою увагу не лише наша фракція, а й Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України. Щодо цієї норми в мене запитання до тих, хто є ініціаторами цього проекту. Згідно з запропонованою нормою, якщо вже є договір державно-приватного партнерства і де, умовно кажучи, в Києві це визначили, то місцева влада буде зобов'язана (увага!) віддавати земельні ділянки тому, хто є партнером, зазначеним у договорі.

У мене дуже просте питання, я моделюю ситуацію. Якесь хімічне підприємство – правильне, дуже потрібне, гарне – стало партнером у державно-приватному партнерстві з державою Україна. Але, наприклад, місцева громада каже, що вона не хоче мати на своїй території це хімічне підприємство, бо це екологія і таке інше. Наскільки я розумію, згідно з нормами цього законопроекту місцева влада буде зобов'язана, тобто вона вже не зможе заборонити, відмовитися від цього. І це єдиний момент, який мене дуже насторожує. Бо, крім того, що це є наступом на місцеве самоврядування, так ще й не відповідає Конституції України.

Я хотів би отримати відповідь, тому що це важливо, і від цього залежатиме, чи краще відправити нам даний проект закону на повторне друге

читання, швидко виправити цю норму і прийняти його, чи підтримати зараз. Норма дуже серйозна і стосується землі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я пропоную провести зараз сигнальне голосування відповідно до статті 28 Регламенту Верховної Ради України.

Нагадую, необхідно, утримуючи сенсорну кнопку, натиснути зелену кнопку «За» та утримувати ці дві кнопки одночасно до появи результатів на табло.

Прошу взяти участь у сигнальному голосуванні.

«За» – 254.

Проголосували: проти – 3, утрималися – 16.

Будемо вважати, що сигнал ми надіслали правильний. Переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення механізму залучення приватних інвестицій з використанням механізму державно-приватного партнерства для пришвидшення відновлення зруйнованих війною об'єктів та будівництва нових об'єктів, пов'язаних з післявоєнною перебудовою економіки України» ([№ 7508](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 256.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Вітаємо авторів. Дякуємо за підтримку.

Шановні колеги, відповідно до статті 60¹ Регламенту Верховної Ради України повідомляю про створення у Верховній Раді України дев'ятого скликання міжфракційного депутатського об'єднання «Захист прав ветеранів, учасників бойових дій та членів їх родин», головою якого обрано народну депутатку України Тимошенко Юлію Володимирівну. Вітаємо!

Наступне питання порядку денного – проект Постанови «Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з розслідування фактів можливої корупції в правоохоронних і судових органах» ([№ 13377](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 227.

Рішення прийнято.

Для доповіді від авторів запрошується народний депутат України Власенко Сергій Володимирович. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, шановний пане головуєчий. Насправді останнім часом в засобах масової інформації з'явилося надто багато повідомлень про факти можливої корупції в правоохоронних і судових органах. Тому, я вважаю, український парламент повинен і зобов'язаний скористатися своїм правом на здійснення парламентського контролю в цій частині.

Мною було подано пропозицію щодо створення тимчасової слідчої комісії (звертаю увагу, саме слідчої комісії, а не спеціальної) Верховної Ради України щодо розслідування фактів можливої корупції в правоохоронних і судових органах. Ми розуміємо, згідно з законом не маємо права втручатися в конкретні кримінальні провадження, але комісія не про це, а про кричущі випадки, про які знає суспільство, і яким чомусь з невідомих причин не надаються відповідні оцінки правоохоронними і судовими органами.

Хочу подякувати всім депутатським фракціям і групам українського парламенту, які делегували своїх представників до складу цієї комісії.

Шановні колеги, сподіваюся, комісія буде ефективною, через час, встановлений у проекті постанови, ви послухаєте і затвердите звіт цієї комісії, таким чином здійснивши парламентський контроль за діяльністю правоохоронних органів.

Дякую, шановні колеги, і прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До співдоповіді запрошується голова Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України Сергій Віталійович Кальченко.

КАЛЬЧЕНКО С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє! Шановні народні депутати! Регламентний комітет на своєму засіданні розглянув проект Постанови «Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з розслідування фактів можливої корупції в правоохоронних і судових органах» (№ 13377), внесений народним депутатом Сергієм Володимировичем Власенком.

Пропонується обрати головою комісії ініціатора цього проекту постанови народного депутата Власенка, а заступником голови цієї комісії – народного депутата Бужанського Максима Аркадійовича.

За результатами розгляду проекту постанови № 13377 комітет ухвалив висновок і прийняв рішення рекомендувати парламенту відповідно

до положень статей 20, 138 Регламенту Верховної Ради України розглянути його з урахуванням зауважень комітету, пропозицій щодо нової редакції назви, пункту 1, підпункту 1 пункту 2, пункту 8 проекту постанови, редакційних уточнень підпунктів 2, 3, 4 пункту 2, пунктів 4 і 5 проекту постанови та виключення підпунктів 5, 6, 7 пункту 2 проекту постанови, викладених у висновку нашого комітету, і визначатися шляхом голосування щодо цього проекту постанови.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, з обговоренням чи без обговорення? Фракція «Європейська солідарність» каже – з обговоренням.

Прошу записатися на виступи в обговоренні: два – за, два – проти.

Михайло Михайлович Цимбалюк, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Прошу передати слово Сергію Власенку.

ВЛАСЕНКО С.В. Шановні колеги, дуже дякую. Напевно, вперше за свої 17 років в парламенті скажу коротко: прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божков, фракція «Слуга народу».

БОЖКОВ О.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Прошу передати слово Бужанському.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Аркадійович Бужанський.

БУЖАНСЬКИЙ М.А., *член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 25, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»).* Шановні колеги, контрольна функція – одна із двох головних функцій парламенту, і, як на мене, це саме той випадок, коли ми маємо її продемонструвати. На жаль, іноді так буває, що ті, хто має наздоганяти корупціонерів, подекуди живуть трохи краще, аніж самі корупціонери.

Знаєте, за все, що відбувається в країні, відповідає парламент, і це справедливо. Саме ця Верховна Рада прийняла найжорсткіші антикорупційні закони. Кількість скандалів, що виникають навколо діяльності певних осіб з правоохоронних органів, судової гілки влади, потребує того, щоб Верховна

Рада звернула увагу на те, що відбувається, та перевірила факти стосовно тих, хто має боротися з корупцією.

Я вітаю ініціативу колег з опозиції про створення такої ТСК. Ми будемо брати участь в її роботі. Прошу всіх підтримати це голосуванням за.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артур Володимирович Герасимов, фракція «Європейська солідарність».

Ірина Володимирівна Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дорогі українці, нинішній парламент можна заносити в Книгу рекордів Гіннеса не тільки тому, що пересидів свій термін, а й за кількістю створених ТСК, які очолюють, як правило, «слуги». Було утворено ТСК щодо боротьби з корупцією, очільник якої вже в СІЗО за корупцію, очільника ТСК щодо фортифікацій спіймали на корупції в побудові фортифікацій. Головне, щоб ця ТСК не стала «бджолами проти меду» або, як кажуть, «і пустили козла в огорода», щоб вона на нашу створену антикорупційну інфраструктуру не намагалася накласти лапу Офісу Президента. Тому що в цій країні вже в ЖЕК призначають тільки за підписом віцепрезидента.

Хочу нагадати, що відбувається з блокуванням необхідних для країни тимчасових слідчих комісій. Портнова, який повернувся сюди за запрошенням Зеленського на другий день після інавгурації, щоб плодити справу майданівців, скласти «розстрільні» списки проти опозиції, ліквідували десь там на Мадридчині, але його справа живе в кожному суді. Якимось так виходить, що одні й ті самі судді начебто за електронною системою розподілу судових справ обов'язково виграють справи проти військових командирів, опозиції і так інше, і, знаєте, судять так, що Янукович позаздрив би.

Дуже важливо сказати, що утворення двох ТСК, на яких наполягає фракція «Європейська солідарність», блокується, не розглядається і головою регламентного комітету, і Головою Верховної Ради, і президією. ТСК щодо АРМА, знаєте, теж така дуже антикорупційна, ТСК щодо впливу Портнова на суди і правоохоронні органи. Ми вимагаємо, щоб ці ТСК були утворені і очолила їх опозиція. Опозиція!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з розслідування фактів можливої корупції в правоохоронних і судових органах» ([№ 13377](#)) в цілому з урахуванням пропозицій комітету, викладених у висновку, та необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 257.

Рішення прийнято.

Постанову прийнято.

Власенко – з процедури.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановний пане головуєчий. Насамперед хочу подякувати всім колегам за ефективне голосування.

А тепер з процедури. Запрошую колег: Божика, Бужанського, Павлюка, Ткаченка, Третьякову, Фролова, Саврасова, Устінову, Бакунця, Констанкевич, Мамку, Ігнатенка на перше установче засідання новоствореної тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України сьогодні, одразу після закінчення засідання Верховної Ради, в кабінет 5 на третьому поверсі, біля прес-центру.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юліє Володимирівно, ви теж з процедури? Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні друзі, до складу щойно утвореного міжфракційного депутатського об'єднання «Захист прав ветеранів, учасників бойових дій та членів їх родин» увійшло 37 народних депутатів від усіх фракцій і груп. Хочу наголосити, перше установче наше засідання відбудеться на початку наступного тижня в режимі онлайн. Я просила б, якщо це можливо, надати секретаріату фракції «Батьківщина» ваші контактні телефони і ваших помічників, щоб можна було організуватися, зробити спільний чат і почати працювати.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Шановні колеги, переходимо до розгляду кадрового питання.

18 червня 2025 року до Верховної Ради України надійшла заява від народного депутата України Довгого Олеся Станіславовича про складення ним депутатських повноважень. Комітет з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України розглянув зазначену заяву і зареєстрував з цього приводу у Верховній Раді України проект Постанови «Про дострокове припинення повноважень народного депутата України Довгого О.С.» ([№ 13387](#)).

Згідно з частиною четвертою статті 20 Регламенту Верховної Ради України питання включаються до порядку денного сесії позачергово без обговорення.

Шановні колеги, можемо перейти до голосування без обговорення? Дякую. Переходимо до голосування.

Шановні колеги, відповідно до пункту 1 частини другої, частини четвертої статті 81 Конституції України, пункту 1 частини першої статті 4 Закону України «Про статус народного депутата України» ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про дострокове припинення повноважень

народного депутата України Довгого О.С.» (№ 13387) в цілому. Прошу голосувати.

«За» – 244.

Рішення прийнято.

Постанову прийнято.

Артуру Володимировичу, зачекайте. У нас є певний порядок дій.

Від фракції «Батьківщина» і групи «Партія «За майбутнє» надійшла заява з вимогою про оголошення перерви, яку готові замінити на виступ.

Юлія Володимирівна Тимошенко. Будь ласка, 3 хвилини.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Фракція «Батьківщина». Шановні друзі о 10:30 біля Будинку профспілок почалася акція протесту Всеукраїнської профспілки захисників України у зв'язку з грубим, нахабним рейдерством у профспілок їх центрального будинку на Хрещатику. Можете собі уявити, забрали рейдерськи, через замовні рішення суду (це у профспілок забрали, розумієте?), передали АРМА, а вона передала в управління весь цей будинок на Хрещатику чоловіку віце-прем'єр-міністра. Нормально? І тепер він і його люди там управляють, вигнали на вулицю з приміщень всі всеукраїнські профспілкові організації, у тому числі й Всеукраїнську профспілку захисників України. Думаю, це безпрецедентні речі. Ви розумієте, що профспілка – це не просто назва, це інституція держави, яка в усьому світі, в кожній демократичній державі займає дуже сильну визначальну позиції щодо захисту прав працюючих людей. А сьогодні в нашій країні, яка іде в Європейський Союз і зобов'язана бути демократичною, в якій має залишатися система трипартизму, соціальний діалог, у профспілок забрали їх історичний будинок на Майдані і віддали чоловіку якогось тимчасового віце-прем'єр-міністра. Хочу запитати: коли ми до таких корупційних речей докотилися?

Тому наша команда, по-перше, виступає за підтримку акції, яку проводить зараз Всеукраїнська профспілка захисників України, по-друге, вимагає від Прем'єр-міністра в законний спосіб зруйнувати цю корупційну обгородку, забрати у чоловіка віце-прем'єр-міністра Будинок профспілок – штаб-квартиру всіх профспілок України, і віддати його в управління Федерації профспілок України, як це було завжди. І більше такого не робити.

Загалом я хотіла б звернути вашу увагу, що протягом останніх років відбувається системне знищення профспілкового руху в Україні, який замінюється кишеньковими, нашвидкуруч створеними, структурами, що нічого спільного з реальними профспілками не мають. Ми вимагаємо від Прем'єр-міністра і Кабінету Міністрів рішучих дій, треба негайно віддати Будинок профспілок!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо вам.

Герасимов – з процедури. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановний Олександр Сергійовичу, щодо складення повноважень народного депутата. Наскільки я знаю, у фракції «Слуга народу» є ще декілька депутатів, які хочуть скласти мандат. Не демонструйте подвійних стандартів, якщо люди хочуть, вносьте в зал їхні заяви.

Стосовно моєї процедурної пропозиції. Парламент дійсно має дуже багато завдань, які він повинен виконувати, як свої обов'язки, під час війни перед нашими Збройними Силами, нашим народом, перед усіма, хто чинить спротив агресору.

Тому вношу пропозицію продовжити роботу Верховної Ради у пленарному режимі наступного тижня. Верховна Рада може прийняти таке рішення. Щиро прошу вас поставити цю пропозицію на голосування, щоб народні депутати підтримали це рішення і наступного тижня ми працювали в цьому сесійному залі.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Артуре Володимировичу. Ви добре знаєте, звідки береться графік, як він затверджується і які питання я можу або не можу ставити на голосування.

Колеги, проект Закону «Про внесення зміни до статті 11 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» щодо розширення категорії осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною» ([№ 13197](#)).

Ми домовилися голосувати його без обговорення, але нам треба провести низку процедурних голосувань.

Ставлю на голосування пропозицію про включення законопроекту № 13197 до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 241.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення зміни до статті 11 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» щодо розширення категорії осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною» (№ 13197) за основу. Прошу голосувати.

«За» – 265.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення зміни до статті 11 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» щодо розширення категорії осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною» (№ 13197) в цілому з урахуванням

пропозицій комітету та необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 272.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Колеги, надійшла заява від депутатської групи «Довіра» та депутатської фракції «Слуга народу» з вимогою про оголошення перерви, яку готові замінити на виступ.

Сушко Павло Миколайович. Будь ласка, 3 хвилини.

СУШКО П.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, ми хочемо звернутися до Прем'єр-міністра України від імені парламенту, тисяч вчителів та учнів із Харківської, Сумської, Чернігівської, Запорізької, Херсонської, Луганської і Донецької областей. Наказ міністра освіти і науки України № 1112 перевищує закон, ставить на коліна школи, робить заручниками дітей, які втратять можливість навчатися у своїх рідних школах.

Законом передбачається формування класів кількістю п'ять учнів, а міністр відповідно до наказу відправляє в один клас 20 дітей. Тобто, якщо немає бомбосховища, ти йдеш на дистанційку за умови, що в класі має бути не менше ніж 20 дітей. У мирні часи в класі було, максимум, 12 учнів, а в сільських школах – від п'яти учнів. Тому жодна школа в сільській, селищній громадах цього не витримає, директори шкіл вже попереджені про ліквідацію, уряд не заклав кошти на навчання з 1 вересня. Почитайте *Facebook*, поговоріть зі своїми виборцями, вчителями на своїх округах. Про це багато хто ще не знає. Буде катастрофа і соціальний вибух. Діти військових втратять можливість навчатися. Багато чоловіків жінок-вчителів сьогодні на фронті. Що ми з вами робимо?

Пропоную негайно вимагати від уряду скасування цього наказу.

КОЗИР С.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 184, Херсонська область, самовисуванець). Херсонщина. Колеги, повірте мені, для Херсонщини і для всіх прифронтових регіонів це найактуальніше питання. Вчителів переводять в якийсь кадровий резерв, а ми знаємо, що в кожній школі є нестача вчителів. Діти, які навчаються, не розуміють, куди вони далі йдуть.

Тому звертаємося до уряду, Прем'єр-міністра з проханням терміново втрутитися в ситуацію, зустрітися з нами, проговорити це, тому що така ситуація підставляє нас як парламентаріїв, Президента, всю владу. Виходить, наказ МОН чомусь нівелює закони України.

ТКАЧЕНКО М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). І на завершення звернення до уряду і до міністра освіти і науки. Замість того, щоб згідно з законом [№ 4080-IX](#), який ми разом прийняли, провести інвентаризацію всього майна, якого у Міністерства освіти і науки найбільше у цій державі, дати можливість розмістити переселенців, міністерство знищує школи, знищує освіту наших дітей, у тому числі внутрішньо переміщених осіб.

НЕКЛЮДОВ В.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Колеги, думаю, дуже вчасно ми призначили нового Генерального прокурора, до якого буде спрямовано ще одне звернення щодо перевірки відомостей стосовно дій міністра освіти і науки та внесення їх до ЄРДР. Думаю, все дуже вчасно, це буде перевіркою обіцянок нового Генерального прокурора.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Займайте свої місця, будь ласка.

Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо здійснення державного нагляду (контролю) за дотриманням вимог санітарного законодавства у сферах господарської діяльності, яка може становити ризик для здоров'я та санітарно-епідемічного благополуччя населення» ([№ 13205](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього питання до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 204.

Рішення не прийнято.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення медичного обстеження водіїв» ([№ 13131](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього питання до порядку денного сесії.

«За» – 175.

Рішення не прийнято.

Законопроекти не включені до порядку денного сесії.

Наступний проект Закону «Про внесення зміни до статті 43 Закону України «Про фізичну культуру і спорт» щодо впорядкування надання відпустки для підготовки та участі в спортивних змаганнях» ([№ 11178](#)). Друге читання.

Колеги, ми домовилися голосувати без обговорення. Якщо немає виступів щодо поправок, тоді переходимо до голосування (*Шум у залі*).

Андрію Анатолійовичу, ви хотіли виступити? О'кей.

Кожем'якін. Будь ласка, 3 хвилини, бо все-таки важлива тема – спорт, і будемо голосувати.

КОЖЕМ'ЯКІН А.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, Олександр Сергійовичу. Стосовно внесення зміни до статті 43 Закону «Про фізичну культуру і спорт» щодо впорядкування надання відпустки для підготовки та участі в спортивних змаганнях пропонується: встановити, що тривалість відпустки, порядок, умови її надання та оплати для підготовки та участі у спортивних змаганнях, що надається спортсменам, визначаються Кабінетом Міністрів України, а для інших працівників – трудовим або колективним договором; внести відповідні зміни до Кодексу законів про працю України та Закону України «Про відпустки».

Я хотів би сказати, що дійсно були деякі питання, пов'язані з врегулюванням норм Кодексу законів про працю України та Закону «Про відпустки», але комітет, який очолює пані Галина Третякова, підтримав цю тему, за що я дякую.

Наведу цікавий приклад. За логікою роботодавців, які були трохи проти цього, Голова Верховної Ради України міг би не відпускати мого шановного першого заступника Жана Беленюка на Олімпійські ігри. Але він двічі їздив на Олімпійські ігри і двічі ставав олімпійським чемпіоном. Тобто норми цього законопроекту дають можливість нашим спортсменам, українським національним командам, спортивним командам самим вирішувати чи прославляти Україну, створювати її спортивний авторитет.

Дякую вам. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до голосування. Прошу зайняти свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення зміни до статті 43 Закону України «Про фізичну культуру

і спорт» щодо впорядкування надання відпустки для підготовки та участі в спортивних змаганнях» (№ 11178) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 255.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Далі в нас ратифікація. Вашій увазі пропонується проект Закону «Про ратифікацію Угоди (у формі обміну листами) між Урядом України та Європейським космічним агентством про відновлення дії Угоди між Урядом України та Європейським космічним агентством щодо співробітництва у використанні космічного простору в мирних цілях» ([№ 0311](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою.

«За» – 209.

Рішення прийнято.

До доповіді запрошується заступник міністра з питань стратегічних галузей промисловості України Грищак Дмитро Вікторович.

ГРИЩАК Д.В., заступник міністра з питань стратегічних галузей промисловості України. Добрий день, вельмишановний пане головуєчий, шановні пані та панове, народні депутати! Вашій увазі пропонується проект закону про відновлення дії Угоди від 2008 року між Урядом України та Європейським космічним агентством щодо співробітництва у використанні космічного простору в мирних цілях на п'ятирічний термін, що є правовою підставою відповідного співробітництва з ЄКА.

Прийняття законопроекту дасть можливість інтенсифікувати взаємовигідне співробітництво України з Європейським космічним агентством на тлі певного об'єктивного згортання цивільних космічних проектів в Україні, як наслідок, переведення ракетно-космічної галузі України на військові рейки в умовах широкомасштабної агресії, дефіциту фінансового ресурсу та кадрового потенціалу. Відновлення дії угоди забезпечить участь України у спільних з ЄКА проектах, де наша держава традиційно сильна (радіоастрономія, дистанційне зондування землі, мікрогравітаційні дослідження, створення засобів виведення аерокосмічних апаратів цивільного призначення, наземна космічна інфраструктура, підготовка інженерних кадрів) у тому числі в післявоєнний період.

Окремо необхідно відмітити, що прийняття такого закону сприятиме набуттю членства України в Європейському космічному агентстві. Виконання згаданої угоди є одним із етапів розширення меж відповідного співробітництва.

Реалізація проекту закону, розробленого Державним космічним агентством України відповідно до Закону «Про міжнародні договори України», не потребує додаткових витрат з державного чи місцевих бюджетів.

Проект закону підтриманий комітетами Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу, з питань економічного розвитку та з питань екологічної політики та природокористування.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України також підтримує прийняття законопроекту.

Просимо прийняти проект закону за основу та в цілому.

Дякую за увагу. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

До співдоповіді від комітету запрошується секретар Комітету з питань інтеграції України до Європейського Союзу Валентин Наливайченко (*Шум у залі*). Тоді переходимо до обговорення.

Прошу записатися на виступи в обговоренні: два – за, два – проти.

Божков, фракція «Слуга народу».

БОЖКОВ О.В. Прошу передати слово Наталусі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наталуха.

НАТАЛУХА Д.А. Дякую. Шановні колеги, треба підтримувати проект закону про ратифікацію угоди. Це, безумовно, дуже корисно для нашого космосу, космічної галузі, наших підприємств, які в ній працюють.

Хочу звернути увагу, що цей законопроект про ратифікацію Угоди між Урядом України та Європейським космічним агентством про відновлення дії Угоди між Урядом України та Європейським космічним агентством щодо співробітництва у використанні космічного простору в мирних цілях.

Користуючись нагодою, хочу привернути увагу шановних представників уряду до того, чому ми відновлюємо дію цієї угоди, чому вона закінчилася. На засіданні комітету представник космічного агентства чітко сказав, що, на жаль, через брак лідерства, тобто керівництва в космічному агентстві, просто не доглядили, що закінчився термін дії угоди, і зараз ми вимушені витратити час тут, у парламенті, ви в уряді на те, щоб дію цієї угоди відновити.

Державне космічне агентство України вже 2,5 року не має керівника. Ця галузь, критично важлива особливо в умовах війни, і 2,5 року, на жаль, без очільника. Ми знаємо, що був конкурс, СБУ дала погані рекомендації всім конкурсантам. Але, колеги, давайте відверто, якби була поставлена задача – призначити фахову людину, вона була б виконана. Зараз це виглядає як навмисне затягування, абсолютно безвідповідальне ставлення до цієї критичної галузі, в рамках якої функціонує ракетна, супутникова, інші програми, важливі для наших Збройних Сил.

Колеги, прошу підтримати. А профільне міністерство дуже прошу вчергове звернути увагу на необхідність призначення керівника Державного космічного агентства України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гончаренко Олексій Олексійович, фракція «Європейська солідарність».

ГОНЧАРЕНКО О.О. Друзі, ми зараз з вами говоримо про космос, і я хочу поговорити про ще один космічний об'єкт – «Дениса космос Бігуса». Ви знаєте, є така людина, яка представлялася довгий час журналістом-розслідувачем, якимось там незалежним, навіть байкером. Але байкери відхрестилися, бо вони за незалежність, а тут людина пройшла від наркотичної залежності, вже до найтяжчої, залежності від влади.

Виявилося, що Денис Бігус – це позаштатний гласний агент Служби безпеки України. Хочу нагадати, він не та людина, не один із співробітників СБУ, якими ми всі пишаємося, які нищать ворога, взривають Кримський міст чи російські літаки. Роль Дениса Бігуса інша – «стукач», «зливний бачок». Через нього зливають різні речі, для чого його і використовують. Про це треба сказати, про це мають знати люди, в яких він на довірі й досі бере гроші, має рекламу, отримує гранти і таке інше, хоча головним його замовником, як ми тепер вже знаємо, є Офіс Президента України.

Я буду далі виховувати пана Дениса. Бачите, вже є завуч у цій школі. До речі, це мерч Гончаренко центру. Хто ще не підписаний, підпишіться, купляйте, підтримуйте нашу освіту, в тому числі виховання таких складних персонажів, як Денис Бігус. Але нічого, ми впораємося. Кому цікаво подивитися на документи, його розписки, як він отримує свої посвідчення, все це є в моєму телеграм-каналі.

Ще раз, Денис «стукач» Бігус не є співробітником СБУ, яким ми можемо пишатися. Він є ганьбою України і української журналістики. Це ми маємо сказати.

Друзі, виховна робота продовжується, у школі канікул немає, тому, якщо хтось ще хоче записатися, будь ласка, ласкаво просимо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мамка Григорій Миколайович. Будь ласка, 1 хвилина.

МАМКА Г.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні колеги, правильне і актуальне питання, яке стосується космічного агентства. До цього виступали депутати і казали, скільки там землі. Хочу звернути увагу, що фігурантом, за якого розказують, є людина, стосовно якої уже шість років розслідуються кримінальні провадження. От всі проїжджають повз будівництво, яке ведеться на території заводу «Арсенал». Бачите, що

частину старих приміщень знесли, починають будуватися нові висотки. Там також була частина космічного агентства, але десь зникла, і до цього часу правоохоронні органи не можуть порушити це питання, розслідувати, скерувати справу до суду, сказати, є там склад злочину чи немає.

Дуже проблемно і дуже боляче, коли депутати в залі вирішують аналогічні питання законом, а не підзаконним нормативним актом, правоохоронні органи не дають результату роботи. Допоки ми так будемо приймати, всі агентства так і працюватимуть в Україні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Валентин Наливайченко, фракція «Батьківщина». Будь ласка, 1 хвилина.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О., секретар Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую вам, шановний пане головуєчий. Шановні пані та панове, перша частина короткого виступу від імені Комітету з питань інтеграції до Європейського Союзу. Комітет 6 червня одностайно підтримав і прийняв рішення рекомендувати шановній Верховній Раді ухвалити за основу та в цілому законопроект про ратифікацію Угоди між Урядом України та Європейським космічним агентством про відновлення співробітництва у вивченні та використанні космічного простору в мирних цілях.

До складу Європейського космічного агентства входить 23 держави, ми будемо 24-ю державою. Інтереси України там – аграрії, космічна наука, ракетносії, все те, що і є українським надбанням, ми зацікавлені в тому, щоб з європейськими партнерами це зберегти та розвивати. Закликаю всіх вас підтримати ратифікацію цієї угоди.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про ратифікацію Угоди (у формі обміну листами) між Урядом України та Європейським космічним агентством про відновлення дії Угоди між Урядом України та Європейським космічним агентством щодо співробітництва у використанні космічного простору в мирних цілях» ([№ 0311](#)) за основу та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 253.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Наступне питання – проект Постанови «Про підтримку Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»))» ([№ 13309](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення проекту постанови № 13309 до порядку денного сесії.

«За» – 249.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою.

«За» – 215.

Рішення прийнято.

До доповіді від авторів і від комітету запрошується заступник голови комітету, голова підкомітету Комітету з питань молоді і спорту Василь Іванович Мокан. Будь ласка, 4 хвилини.

МОКАН В.І., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Колеги, цим рішенням Верховна Рада фактично констатує необхідність розвивати і вдосконалювати у формі гри військово-патріотичне виховання наших дітей і молоді, формувати в них оборонну свідомість, громадянську стійкість, готовність захищати власну державу зі зброєю в руках.

Коротко поясню, що таке «Сокіл» («Джура»), тому що деякі колеги казали, що вперше чують таку назву. Це дуже важлива форма позашкільного виховання та навчання наших дітей і молоді з передачею їм практичних навичок, у тому числі й військових, які потім можна і треба використовувати для захисту України. Вона має свою спеціалізацію. Зараз дуже ефективно розвиваються такі напрями, як «Джура-Прикордонник» і «Джура-Поліцейський». Є сприяння з боку профільних структур як прикордонної служби, так і МВС. Є випадки, коли діти, пройшовши цю гру під час навчання в школі, потім обирають відповідні професії і зараз захищають територіальну цілісність України.

Фактично цим проектом постанови ми даємо рекомендації Кабінету Міністрів, місцевим органом виконавчої влади та органам місцевого самоврядування про те, як бачимо розвиток і вдосконалення цієї гри. У кращі часи охоплення грою «Сокіл» («Джура») було на рівні близько 150 тисяч наших дітей і молоді, зараз є певні проблеми і причини, чому гра не розвивається, які мають як суб'єктивний, так і об'єктивний характер.

Наведу два приклади. Перше. Вперше за багато років у державному бюджеті на 2025 рік не було виділено коштів на організацію та проведення III етапу гри «Джура». Впевнений, найближчим часом це питання вирішиться, є діалог з Міністерством освіти і науки, але, тим не менш, факт залишається фактом.

Друге. Нашої підтримки, в тому числі політичної, потребує така інституція як Український державний центр національно-патріотичного виховання,

краєзнавства і туризму учнівської молоді, тому що там є організаційні проблеми, були і залишаються плани можливого об'єднання цієї структури з Малою академією наук, тобто об'єднання двох структур, які за своєю суттю функціонально різні. Зокрема центр займається організаційним і методичним супроводом гри «Сокіл» («Джура»).

Колеги, хочу звернутися до вас з проханням підтримати це рішення. У проекті постанови прописані ті напрями, за якими ми маємо рухатися, щоб розвивати цю форму позашкільного виховання. У процесі розробки визначено два важливі напрями – «Джура-Оператор дронів» і «Джура-Розвідник». Ми розуміємо стратегічність і важливість цього процесу в умовах протистояння з російським ворогом.

Комітет з питань молоді і спорту на своєму засіданні 28 травня розглянув цей проект постанови і прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти його за основу та в цілому. Прошу вашої підтримки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам, пане Василю.

Прошу записатися на виступи в обговоренні: два – за, два – проти. Були бажанні виступити.

Рушишин, фракція «Голос». Будь ласка.

РУЩИШИН Я.І. Прошу передати слово Соломії Бобровській.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соломія Бобровська. Будь ласка.

БОБРОВСЬКА С.А., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Фракція «Голос». Шановні колеги, ви знаєте, я чую різні відгуки від освітян про гру «Сокіл» («Джуру»). У нас в цій грі задіяно близько 80 тисяч дітей і 10 тисяч педагогів-організаторів. З областей надходить багато позитивних, хороших відгуків. А те, що деякі області перетворюють це в якусь напівпостсовкову історію, це проблема. Але ми не змінимо підхід, якщо не будемо займатися дітьми і педагогами.

Хочу подякувати людям, зокрема з Луганщини, які сьогодні є переселенцями в інших областях, займаються дітьми, готують гру «Сокіл» («Джуру») і таке інше, за колосальний вклад в розвиток дітей, у тому числі тих, хто підпільно виходить з окупованих територій і намагається щось вчити, долучатися, не забувати українську мову. Ці діти особисто для мене фантастичні і героїчні. Я дякую педагогам. Вважаю, історія з грою «Сокіл» («Джура») свого часу була абсолютно правильною, вона повинна мати місце, на неї має звертати увагу держава, а саме максимально підтримувати, у тому числі проведення етапів гри «Сокіл» («Джура») і таке інше.

Більше того, наскільки я пам'ятаю, багато організаторів гри «Сокіл» («Джура») взяли за основу модель пластової. Оскільки Україна поки що не пласт, але ми до цього йдемо, ці речі правильні, дітей треба залучати, в тому числі до частини національного супротиву, тим паче, якщо цей проект дає можливість здобути знання, починаючи від медицини і закінчуючи іншими прикладними навиками. Ми будемо голосувати за.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Козир, фракція «Слуга народу».

КОЗИР С.В. Прошу передати слово Георгію Мазурашу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мазурашу. Будь ласка.

МАЗУРАШУ Г.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (одномандатний виборчий округ № 203, Чернівецька область, політична партія «Слуга народу»). Фракція «Слуга народу», виборчий округ № 203. Я не сумніваюся, що ми успішно проголосуємо за цей проект постанови. Це дуже правильна історія. У контексті того, що відбувається навколо цієї патріотичної гри, згадався анекдот, коли питають, чи треба допомогти пані вийти із автобуса, коли вона хоче до нього зайти. От і у нас іноді так діє Міністерство освіти і науки: стверджує, що нібито підтримує цю патріотичну гру, а насправді шкодить, вчиняє дії, спрямовані на її знищення.

Користуючись нагодою, хочу передати вітання гостям з Херсонщини, які беруть участь у цьому важливому проекті, що проводиться зараз на Буковині, про що мені повідомив колишній заступник голови обласної державної адміністрації Борис Баглей, з яким на Буковині ми разом з Василем Івановичем проводили засідання підкомітету в підтримку цієї важливої гри. Нам треба робити все для залучення дітей до таких патріотичних ігор, навчати їх, щоб вони морально були готові і хотіли захищати Вітчизну – Україну, а не займатися ганебною «бусифікацією», яка дає рівно протилежний результат і зменшує спроможність України чинити опір ворогам. Дуже хотілося б, щоб у нашій країні брали гору здорові помисли і дії, щоб ми ставали сильнішими, а не ганьбилися такими діями, які чинять представники ТЦК, ВЛК, інші «бізнесмени» навколо мобілізаційних заходів.

Прошу підтримати цей проект.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України

КОНДРАТЮК О.К.

ГОЛОВУЮЧА. Ірина Фріз, фракція «Європейська солідарність».

Будь ласка, увімкніть мікрофон.

ФРІЗ І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово колезі Володимиру В'ятровичу.

ГОЛОВУЮЧА. Володимир В'ятрович, фракція «Європейська солідарність».

В'ЯТРОВИЧ В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, мусимо усвідомити, що патріотизм для нас не просто гарне слово, це стратегія виживання України як держави. Без патріотизму, без патріотів, очевидно, плани путіна про припинення існування Української держави були б досить швидко реалізовані після 24 лютого 2022 року. Але маємо усвідомлювати, що патріотизм – це те відчуття, яке треба плекати, вирощувати, воно не з'являється саме по собі. Та кількість патріотів, які стали на захист України після початку повномасштабної війни, – це результат дуже великої роботи, яка проводилася державою, громадськими організаціями протягом попередніх десятиліть, і вона має бути продовжена. Не можна покладати виховання патріотизму тільки на сім'ї, тому що, крім всього іншого, ми маємо розуміти, що навіть у дуже патріотичних сім'ях є проблеми, бо в частини таких сімей батьки воюють, захищаючи Україну. Маємо тривожні сигнали від суспільства, неприємні для нас новини про підлітків, які голосно і демонстративно слухають російську музику, кричать «слава росії», нападають на українських військовослужбовців. Це тривожні сигнали, які кажуть про те, що нам треба повертатися до системної роботи з патріотичного виховання молоді. Одним із інструментів такої роботи є гра «Сокіл» («Джура»).

Тому дуже прикро, що в такий важливий для країни час чомусь Міністерство освіти і науки не подбало про те, щоб ця гра мала відповідний ресурс, бюджет на 2025 рік. Дуже прикро, що саме зараз ми занедбуємо один із інструментів, який ефективно працював у сфері патріотичного виховання протягом останніх кільканадцяти років.

Проект постанови важливий. Від імені парламенту нам треба наголосити на важливості цієї гри як виховного інструменту, запевнити, що держава виділятиме ресурс на подальше патріотичне виховання молоді, тому що це запорука існування України як держави. Прошу підтримати цей проект постанови.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Павло Бакунець, група «Довіра». Будь ласка.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановна пані головуєча! Шановні народні обранці! Сьогодні парламент України чітко декларує, що дитячо-юнацька військово-патріотична гра «Сокіл» («Джура») є важливим елементом патріотичного виховання нашої молоді. Парламент підтримує цю ідею. Дякую авторам проекту постанови за пропозицію передбачати в державному бюджеті на відповідний рік кошти для програм місцевих громад, зокрема для організації та проведення гри «Сокіл» («Джура»). У кожній громаді Львівщини, Яворівщини ця гра проводиться вже багато років. Цього року Новояворівська міська рада залучила до гри «Джура» дітей з Харківщини, Запоріжжя, аби разом провести військово-патріотичний навчальний процес. Це дуже добре, і це вітається.

Водночас не вітається постанова Кабінету Міністрів № 245 від 5 березня 2024 року, згідно з якою держава не фінансуватиме зарплати вчителів у школах, де навчається менше 45 учнів, тобто школи закриватимуться, і тоді молодь не зможе не те, що брати участь у грі «Джура», а й навчатися у сільській місцевості.

Тому з цієї трибуни ми закликаємо уряд переглянути цю постанову, це недолуге рішення про те, щоб у селі, де менше 60 учнів, закривати школу. Ми розуміємо оптимізацію, ми розуміємо, коли 30 дітей, то треба закрити, однак це вже забагато оптимізації, вона починає працювати проти населення в сільських громадах.

Народні обранці, я закликаю вас підписати звернення до Кабінету Міністрів про те, аби він переглянув цю постанову, призупинив закриття шкіл у сільській місцевості, в якій навчається 50 учнів, дав дітям можливість здобувати освіту у своєму рідному населеному пункті, а отже, і проводити національно-патріотичну гру «Джура».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Ще в нас Юрченко, група «Відновлення України». Будь ласка.

Увімкніть мікрофон з місця.

ЮРЧЕНКО О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 211, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Національно-патріотичне виховання – це не щось космічне і неймовірне, це нормальна частина розвитку будь-якої здорової нації, а під час війни воно є невід'ємною складовою.

Сьогодні Кабінет Міністрів довів до того, що головний проект розвитку нації серед молоді – гра «Сокіл» («Джура») – знаходиться під загрозою. Ми як парламент повинні зробити все для того, щоб і суспільству, і Кабінету Міністрів

України дати всі інструменти для проведення гри, а не, навпаки, її знищення. Так, реформування потрібне, але не під час літнього періоду, прямо перед самим проведенням гри.

Я як співавтор проекту постанови прошу всіх приєднуватися до проведення гри «Сокіл» («Джура») в своїх регіонах.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Всі висловилися чи ще хтось хоче? Усі. Прошу зайняти свої місця.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до голосування. Займіть свої місця. Гра «Джура» – це важливо.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про підтримку Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»))» ([№ 13309](#)) у цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 249.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про звернення громадян» щодо використання громадськими організаціями права на доступ до інформації» ([№ 7512](#)).

Колеги, може без обговорення приймемо за основу? Ні, фракція «Європейська солідарність» наголошує на обговоренні. О'кей.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою.

«За» – 210.

Рішення прийнято.

До доповіді від авторів запрошується народний депутат України Ярослав Іванович Руцишин.

РУЦИШИН Я.І. Люди ставлять запитання, ідеї, ідеології дають відповідь, організації, інституції діють. Цю фразу приписують Максу Веберу і багатьом іншим мислителям нашої історії. У контексті цього законопроекту я переклав би це так: гуртом і батька легше бити. Дуже велике значення в нашій суспільній діяльності має можливість об'єднання людей заради будь-якої мети в громадські організації, що дає підставу для створення громадянського суспільства в Україні. Я ще пам'ятаю: більше трьох не збиратися. У громадських організаціях я з 1989 року, то добре знаю, що на звернення

громадських організацій до будь-яких установ, державних інституцій чи місцевого самоврядування може бути відповідь: організація не є належним суб'єктом для подання такого звернення.

Тому ми хочемо в Законі «Про звернення громадян» шляхом внесення змін, а саме одним реченням, виправити цю ситуацію, дати можливість громадським організаціям звертатися незалежно від того, скільки у них членів і хто за чи проти їх звернень, до різних інституцій з пропозиціями. Тобто урівняти права громадських організацій, громадян, інших інституцій. Це нам дозволить активізувати діяльність громадянського суспільства, зніме страхи, бо багато членів громадських організацій, наприклад, за часів Медведчука боялися підписувати документи в частині захисту прав підприємців.

Законопроект простенький, прошу проголосувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До співдоповіді запрошується голова Комітету з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин Андрій Вікторович Задорожний.

ЗАДОРОВНИЙ А.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, оскільки даний законопроект дещо втратив актуальність, визначайтесь на власний розсуд: підтримуйте або не підтримуйте.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Андрію Вікторовичу, яке рішення комітету?

ЗАДОРОВНИЙ А.В. Рішення комітету: прийняти за основу та в цілому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Проху записатися на виступи в обговоренні: два – за, два – проти.

Саврасов, фракція «Європейська солідарність».

САВРАСОВ М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Ірині Володимирівні Геращенко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Геращенко Ірина Володимирівна. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дорогі українці, пам'ятаєте, як вже 6,5 року тому Зеленський з цієї трибуни на інавгурації обіцяв, що всі ми тепер президенти, що в нас народовладдя, лібертаріанство і таке інше? У результаті маємо найбільш закриту владу, і мова не лише про парламент. Вперше в українській історії не працює приймальня Президента України. Я ще раз хочу звернутися до представниці Президента в парламенті пані Галини Михайлюк і нагадати, що неприпустимо, коли щомісяця сотні тисяч гривень ідуть на зарплати працівників відповідного департаменту, а приймальня для громадян на замку, опечатана, туди неможливо зайти, і незрозуміло, хто цим займається.

Біля Верховної Ради стоять згорьовані мами і дружини полонених. Вони не можуть прийти до Верховного Головнокомандувача з листом, бо приймальня не працює. Наша політична сила була змушена пакувати в коробки їхні листи з підписами до Президента і спрямовувати через «Укрпошту» до Офісу Президента. А ви, «слуги», які обіцяли бути слугами народу, так боїтеся будь-якої правди про нероботу Офісу Президента, що в цьому залі п'ять разів зривали запит від фракції «Європейська солідарність» до Зеленського щодо того, чи працює його приймальня.

Ви, пані Устінова, зараз можете приймати тисячу ваших законів про доступ до інформації, але все це фікція в державі Зеленського, де сам Зеленський насправді плювати хотів на спілкування з народом. Він не приходить в парламент, а ви це все толеруєте. Ось сьогодні лише 57 із вас проголосували за те, аби тут звітував міністр національної єдності, якого ви обирали, за те, як працюєте над цією єдністю. Але прийде час вашої політичної відповідальності за все, що ви творите для країни.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руцишин, фракція «Голос».

Устінова, фракція «Голос». Будь ласка, репліка.

УСТІНОВА О.Ю., *член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Шановна пані Ірино, ми як законодавці маємо приймати закони, а не стояти на трибуні і просто кричати. Якби ви читали законопроект, знали б, що він зі мною не має нічого спільного, його автором є пан Руцишин. Будь ласка, уважно ставтеся до своєї роботи.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руцишин, фракція «Голос». Будь ласка.

РУЦИШИН Я.І. Шановні колеги, я все-таки закликаю до процедурності у нашій роботі. Питання актуальності чи неактуальності законопроекту мало стояти на момент включення його до порядку денного. Оскільки в мене немає інформації щодо зміни обставин, тим паче, мої помічники доповіли мені, що обставини не змінюються, і цей закон не втрачає актуальності, вважаю, Україні

він не нашкодить, а стовідсотково принесе тільки вигоду. Якщо набере чинності новий закон, який його замінить, нехай так і буде.

Прошу всіх проголосувати за цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Богданець, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

БОГДАНЕЦЬ А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 163, Тернопільська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу перейти до голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Євтушок, фракція «Батьківщина». Будь ласка.
Сергій Володимирович Власенко?

ЄВТУШОК С.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Так, прошу передати слово Власенку.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановний пане головуєчий. Я думаю, звичайно, треба регламентувати питання діяльності громадських організацій, надаючи їм додаткові права, обов'язки і таке інше. Але давайте теж скажемо чесно, що на сьогодні в діяльності громадських організацій така сама історія, як і в діяльності політичних партій. У нас зареєстровано 300 політичних партій, із них ми знаємо, дай Боже, 10, а решта користуються всіма правами політичних партій, використовуючи це невідомо для чого, продаючи місця на виборах, в комісіях, продаючи місця спостерігачів. На жаль, така сама історія в громадських організаціях. Є чесні великі громадські організації, які реально були створені, вони відстоюють права своїх членів. Натомість серед них є реальні корупційні структури, які займаються лобіюванням власних інтересів, називаючи себе чим завгодно, наприклад, центрами з боротьби з чимось, а при цьому є лобістами корупційних законопроектів.

Напевно, я вітаю ініціативу пана Руцишина, але давайте до неї поставимося коректно і акуратно. Насправді ніхто не забороняв членам громадських організацій подавати колективні звернення до органів державної влади. Наразі те, як виписаний законопроект, виглядає так, що громадські організації одним листом хочуть підмінити поняття петиції. Тому давайте відправимо проект закону на друге читання, доопрацюємо його з урахуванням тієї ситуації, яка, на жаль, я ще раз підкреслю, склалася в діяльності громадських організацій, а саме часто-густо це не громадські організації, а комерційні структури, які займаються лобіюванням конкретних інтересів, деколи навіть

незаконною діяльністю і таке інше, врегулюємо це, а далі будемо надавати їм права, обов'язки і все інше.

Дякую, колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Григорій Миколайович Мамка. Будь ласка, 1 хвилина.

МАМКА Г.М. Шановні колеги, учора на засідання Погоджувальної ради питання щодо розгляду цього законопроекту в залі виникло раптово, раніше це не проговорювалося.

Чи потрібно надавати повноваження громадським організаціям? На мою думку, вони є. Чи потрібно вводити обов'язки? Так, потрібно. На даний час обов'язків у громадських організацій не існує, деякі ділки використовують сам інститут громадських організацій у корисних цілях. У деяких випадках є звернення, але ми не можемо знайти керівника громадської організації, який поставив підпис. Тобто, на жаль, проблематика в таких інституціях існує. Я рекомендував би навести порядок в інституціях, визначити їх права, обов'язки і відповідальність.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бакунець. Будь ласка, 1 хвилина.

БАКУНЕЦЬ П.А. Група «Довіра», Львівщина. Коли суспільство розвивається, коли йде побудова здорового громадянського суспільства, найкращим інструментом є створення громадських організацій, об'єднань людей. Коли люди, такі свідомі як українці, чимось не вдоволені, хочуть рухатися вперед в розвитку, тоді створюються різні об'єднання, організації. І це добре, що ми даємо їм можливість трохи більше запитувати в органів державної влади, органів місцевого самоврядування про ті чи інші речі, виправляти їх, щоб краще працювати для суспільства.

Також буде добре, якщо і наші освітяни, батьки дітей в сільських громадах об'єднуються в громадські організації і запитують державний орган – міністерство, органи місцевого самоврядування про те, чому ми спішимо з реформою, чому в селах закривають малокомплектні школи, чому не даємо можливості учням 10-11 класів довчитися в час війни в сільській місцевості. Зверніть на це увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, виступи завершені. Переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про звернення громадян» щодо використання громадськими організаціями права на доступ до інформації» ([№ 7512](#)) за основу. Прошу голосувати.

«За» – 175.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про звернення громадян» щодо використання громадськими організаціями права на доступ до інформації» (№ 7512) на повторне перше читання. Прошу голосувати.

«За» – 175.

Рішення не прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Ставлю на голосування пропозицію про повернення законопроекту № 7512 суб'єкту права законодавчої ініціативи. Прошу голосувати.

«За» – 180.

Рішення не прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Законопроект вважається відхиленням.

Геращенко – з процедури.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні українці, щойно на практиці ви бачили, як правляча влада підтримує звернення до влади і доступ до публічної інформації. Саме тому ми кричимо про це з трибуни і будемо кричати, а не бігати в Офіс Президента.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це не з процедури. Що у вас з процедури? Дякую.

Шановні колеги, переходимо до оголошення депутатських запитів.
Будь ласка, Олено Костянтинівно, вам слово.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України
КОНДРАТЮК О.К.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, у нас до Президента України є три запити, отже, буде голосування. Тому, будь ласка, займіть свої місця. Ми швидко їх проголосуємо, далі я оголошу ваші запити. З великою повагою до вас прошу вашої поваги до нас з Олександром Сергійовичем.

Отже, ставлю на голосування пропозицію про попередню підтримку депутатського запиту Дмитра Чорного до Президента України щодо припинення громадянства України Новинському Вадиму Владиславовичу. Прошу голосувати.

«За» – 139.

Рішення не прийнято.

Покажіть по фракціях і групах. Дякую.

Ставлю на голосування пропозицію про попередню підтримку депутатського запиту групи народних депутатів (Ірина Констанкевич, Наталія

Піпа та інші, усього 14 народних депутатів) до Президента України про присвоєння звання Герой України (помертв) військовослужбовцю військової частини А 3719, старшому солдату 64-ї окремої механізованої бригади Мельницькому Андрію Руслановичу. Прошу голосувати.

«За» – 201.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення депутатського запиту до Президента України. Прошу голосувати.

«За» – 206.

Рішення не прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Ставлю на голосування пропозицію про попередню підтримку депутатського запиту Максима Березіна до Президента України щодо присвоєння звання Герой України головному сержанту Збройних Сил України Турчинському В'ячеславу Аркадійовичу (помертв). Прошу голосувати.

«За» – 207.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення депутатського запиту до Президента України. Прошу голосувати.

«За» – 208.

Рішення не прийнято.

Покажіть по фракціях і групах. Дякую.

Для оголошення на пленарному засіданні Верховної Ради України надійшло 38 запитів народних депутатів України: до Президента України – 3, до органів Верховної Ради України – 0, до Кабінету Міністрів України – 20, до керівників інших органів державної влади та органів місцевого самоврядування – 13, до керівників підприємств, установ і організацій, розташованих на території України, незалежно від їх підпорядкування і форм власності – 2.

Отже, запити народних депутатів України.

Групи народних депутатів (Ірина Геращенко, Ірина Фріз та інші, усього чотири народні депутати) – до Прем'єр-міністра України, Першого віце-прем'єр-міністра України – міністра економіки України щодо надання офіційної інформації про причини ігнорування Мінекономіки та Кабінетом Міністрів України підстав застосування персональних санкцій проти Портнова Андрія Володимировича, які були використані Урядом США 9 грудня 2021 року, під час прийняття відповідного рішення Урядом України 24 грудня 2024 року.

Антон Яценка – до Ніжинського міського голови Чернігівської області щодо надання інформації та копій документів.

Антон Яценка – до Ніжинського міського голови Чернігівської області щодо надання інформації та копій документів стосовно розміру заробітної плати, надбавок, доплат, премій, матеріальної допомоги та інших виплат,

нарахованих Ніжинському міському голові Чернігівської області Кодолі Олександру Михайловичу протягом 2023 – 2025 років.

Антон Яценка – до Ніжинського міського голови Чернігівської області щодо надання інформації та копій документів стосовно розпорядження бюджетними коштами Ніжинською міською радою, її структурними підрозділами та комунальними підприємствами.

Олександра Юрченка – до міністра культури і стратегічних комунікацій України щодо створення Реєстру викрадених з України культурних цінностей під час військової агресії російської федерації проти України.

Групи народних депутатів (Софія Федина, Ірина Фріз та інші, усього п'ять народних депутатів) – до Прем'єр-міністра України щодо вжиття заходів зі зміни керівництва Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, а також забезпечення притягнення винних осіб до встановленої законом відповідальності.

Володимира Ар'єва – до міністра оборони України щодо надання офіційної інформації стосовно виконання громадянином України Андрієм Портновим вимог законодавства про мобілізацію, зокрема в частині оновлення персональних даних та постановки на військовий облік.

Володимира Ар'єва – до Директора Державного бюро розслідувань щодо надання офіційної інформації стосовно зустрічей Андрія Портнова з посадовцями Державного бюро розслідувань у період з 24 лютого 2022 року та про стан розслідування кримінальних проваджень, розпочатих за заявами Андрія Портнова проти п'ятого Президента України Петра Порошенка та/або інших представників політичної партії «Європейська солідарність» у період з 20 травня 2019 року.

Антон Яценка – до директора Державного підприємства «Служба місцевих автомобільних доріг у Черкаській області», начальника Черкаської обласної військової адміністрації щодо надання інформації та копій документів стосовно здійснення ремонту дорожнього покриття автомобільних доріг Уманського району Черкаської області протягом 2025 року.

Дмитра Разумкова – до Голови Національного банку України щодо зміни зовнішнього вигляду національної валюти – гривні.

Олександра Ткаченка – до Прем'єр-міністра України щодо проведення заходів державного фінансового контролю.

Групи народних депутатів (Ірина Геращенко, Володимир Ар'єв та інші, усього вісім народних депутатів) – до Прем'єр-міністра України щодо надання офіційної інформації про юридичний статус Угоди про обмежене партнерство (Limited Partnership Agreement) та Угоди про товариство з обмеженою відповідальністю (Limited Liability Company Agreement), підписаних зі Сполученими Штатами Америки, та про вжиття заходів з їх невідкладного оприлюднення.

Володимира Крейденка – до Прем'єр-міністра України щодо надання вичерпного пакета копій документів, що стали підставою для ухвалення Постанови Кабінету Міністрів України від 23 лютого 2022 року № 276 «Про внесення зміни до переліку вибухових матеріалів промислового призначення, виробництво яких підлягає ліцензуванню».

Групи народних депутатів (Ірина Геращенко, Софія Федина та інші, усього п'ять народних депутатів) – до Прем'єр-міністра України щодо надання офіційної інформації про законність оголошення тендеру на закупівлі для потреб підрозділів Національної гвардії України п'яти тисяч протиударних щитів, призначених для розгону демонстрантів, та вжиття заходів із невідкладного скасування відповідного рішення.

Групи народних депутатів (Ірина Геращенко, Софія Федина та інші, усього чотири народні депутати) – до міністра внутрішніх справ України, Головнокомандувача Збройних Сил України щодо надання офіційної інформації про законність оголошення тендеру на закупівлі для потреб підрозділів Національної гвардії України п'яти тисяч протиударних щитів, призначених для розгону демонстрантів, та вжиття заходів із невідкладного скасування відповідного рішення.

Олександра Юрченка – до виконувача обов'язків голови Львівської обласної ради щодо обґрунтування необхідності та доцільності реконструкції колиб (тимчасових споруд) комунальної туристичної бази «Карпати» у селі Кам'янка Стрийської територіальної громади Львівської області для базової підготовки населення до національного спротиву.

Антоніни Славицької – до віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України – міністра юстиції України щодо оптимізації процесу оформлення та видачі актів про смерть військовослужбовців, які вважалися безвісти зниклими.

Петра Павловського – до Прем'єр-міністра України про проведення, використовуючи портал «Дія», опитування громадян України з метою встановлення рівня довіри громадян України до всіх гілок державної влади України.

Групи народних депутатів (Ірина Геращенко, Михайло Бондар та інші, усього чотири народні депутати) – до Головного управління Національної гвардії України щодо надання офіційної інформації про законність оголошення тендеру на закупівлі для потреб підрозділів Національної гвардії України п'яти тисяч протиударних щитів, призначених для розгону демонстрантів, та вжиття заходів із невідкладного скасування відповідного рішення.

Антон Яценка – до Ніжинського міського голови Чернігівської області щодо надання інформації та копій документів стосовно обсягу гуманітарної допомоги, отриманої Ніжинською міською радою за період з 24 лютого 2022 року по день оголошення депутатського запиту.

Антон Яценка – до Уманського міського голови щодо надання інформації та копій документів стосовно встановлення стаціонарної тимчасової споруди.

Антон Яценка – до начальника Чернігівської обласної військової адміністрації щодо надання інформації та копій документів стосовно обсягу гуманітарної допомоги, отриманої Ніжинською міською радою Чернігівської області за період з 24 лютого 2022 року по день оголошення депутатського запиту.

Антон Яценка – до виконувача обов'язків ректора Уманського національного університету стосовно надання інформації та копій документів про призначення на посаду виконувача обов'язків ректора Уманського національного університету.

Валерія Гнатенка – до Прем'єр-міністра України щодо збільшення граничних сум на реабілітацію дітей з інвалідністю

Володимира Ар'єва – до Офісу Генерального прокурора щодо надання офіційної інформації стосовно зустрічей Андрія Портнова з посадовцями Офісу Генерального прокурора у період з 24 лютого 2022 року та про стан розслідування органами прокуратури кримінальних проваджень, розпочатих за заявами Андрія Портнова проти п'ятого Президента України Петра Порошенка та/або інших представників політичної партії «Європейська солідарність» у період з 20 травня 2019 року.

Олександра Ковальова – до Прем'єр-міністра України щодо запровадження механізму грошової компенсації для мобілізованих військовослужбовців.

Олександра Ковальова – до Прем'єр-міністра України щодо затвердження порядку та умов надання військовослужбовцям першого внеску за кредитом, забезпеченим предметом іпотеки.

Максима Заремського – до Прем'єр-міністра України щодо облаштування багатофункціонального спортивного майданчика зі штучним покриттям на території Киселицького ліцею Путильської селищної ради Вижницького району Чернівецької області.

Максима Заремського – до Прем'єр-міністра України щодо облаштування багатофункціонального спортивного майданчика зі штучним покриттям на території опорного закладу «Дихтинський ліцей» Путильської селищної ради Вижницького району Чернівецької області.

Максима Заремського – до Прем'єр-міністра України щодо визначення додаткової сесії для учасників національного мультипредметного тесту, котрий проходив на базі опорного закладу «Сторожинецький ліцей» Сторожинецької міської ради 03 червня 2025 року, у найближчі календарні дні.

Максима Заремського – до Прем'єр-міністра України щодо облаштування мультифункціонального спортивного майданчика зі штучним покриттям на території «Черешенського опорного ліцею» Вижницької міської ради Вижницького району Чернівецької області.

Ірини Фріз – до міністра оборони України щодо надання інформації про поточний стан реалізації спільного українсько-ізраїльського проекту щодо раннього попередження про ракетний напад та оповіщення населення в Україні.

Олександр Сергійовичу, я свою місію виконала.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Олено Костянтинівно.

Шановні колеги... *(Шум у залі)*. Ми працюємо завжди, але в різних формах. Так, у нас триває пленарне засідання.

Розгляд питань порядку денного на сьогодні завершено. Дякую всім за плідну роботу.

Оголошую перерву у нашому триваючому пленарному засіданні. Про час і місце його продовження вам буде повідомлено завчасно. Нагадую про необхідність непоширення інформації щодо його початку.

Працюємо далі заради нашої держави! Слава Україні!